ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2021/1871 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 22ας Οκτωβρίου 2021

για την τροποποίηση της απόφασης 2014/312/ΕΕ περί καθορισμού των οικολογικών κριτηρίων απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ σε χρώματα και βερνίκια εσωτερικών και εξωτερικών χώρων

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2021) 7514]

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 66/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με το οικολογικό σήμα της ΕΕ (EU Ecolabel) ([1]), και ιδίως το άρθρο 8 παράγραφος 2,

Ύστερα από διαβουλεύσεις με το Συμβούλιο Οικολογικής Σήμανσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 66/2010 ορίζει ότι το οικολογικό σήμα της ΕΕ μπορεί να απονέμεται σε προϊόντα που έχουν μειωμένες περιβαλλοντικές επιπτώσεις σε όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Καθορίζονται ειδικά κριτήρια απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ για κάθε κατηγορία προϊόντων.

(2) Η απόφαση 2014/312/ΕΕ της Επιτροπής ([2]) καθορίζει τα κριτήρια και τις σχετικές απαιτήσεις εκτίμησης και εξακρίβωσης για χρώματα και βερνίκια εσωτερικών και εξωτερικών χώρων.

(3) Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του ελέγχου καταλληλότητας της νομοθεσίας για το οικολογικό σήμα της ΕΕ (REFIT), της 30ής Ιουνίου 2017 ([3]), οι υπηρεσίες της Επιτροπής αξιολόγησαν τη σκοπιμότητα μιας τροποποίησης με στόχο την εξασφάλιση ευρείας διάδοσης του οικολογικού σήματος της ΕΕ γι' αυτή την ομάδα προϊόντων. Έχει επίσης ζητηθεί η γνώμη των ενδιαφερομένων του δημόσιου τομέα.

(4) Με την εν λόγω αξιολόγηση επιβεβαιώθηκε ότι χρειάζεται παρέκκλιση για τη χρωστική διοξείδιο του τιτανίου (TiO_2), αριθ. CAS 13463-67-7, και το πρόσθετο χρωστικών τριμεθυλοπροπάνιο (TMP), αριθ. CAS 77-99-6, ώστε να διασφαλιστεί ότι τα κριτήρια παραμένουν πλήρως λειτουργικά.

(5) Ύστερα από την έγκριση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2020/217 της Επιτροπής ([4]), καθορίστηκε η εναρμονισμένη ταξινόμηση της χρωστικής TiO_2, σε μορφή ξηρής σκόνης, ως καρκινογόνο κατηγορίας 2 μέσω εισπνοής, με τον σχετικό κωδικό επικινδυνότητας H351 και τη δήλωση επικινδυνότητας «ύποπτο για πρόκληση καρκίνου», εάν τουλάχιστον το 1 % των σωματιδίων TiO_2 έχουν αεροδυναμική διάμετρο ίση ή μικρότερη των 10 μm. Η ταξινόμηση θα τεθεί ισχύ την 1η Οκτωβρίου 2021 και από την ημερομηνία εκείνη δεν θα είναι πλέον δυνατή η χρήση διοξειδίου του τιτανίου σε χρώματα και βερνίκια που φέρουν το οικολογικό σήμα της ΕΕ, σε συγκεντρώσεις που υπερβαίνουν το 0,010 % κ.β., εκτός εάν ισχύει ρητή παρέκκλιση από τις απαιτήσεις του κριτηρίου 5 στοιχείο α) σημείο i) του παραρτήματος της απόφασης 2014/312/ΕΕ της Επιτροπής.

(6) Βάσει των πληροφοριών που παρασχέθηκαν από ενδιαφερόμενους φορείς του κλάδου, μέλη του Συμβουλίου Οικολογικής Σήμανσης της ΕΕ και κατόχους αδειών με οικολογικό σήμα της ΕΕ, το TiO_2 χρησιμοποιείται επί του παρόντος σε ποσοστό τουλάχιστον 91 % των χρωμάτων και βερνικιών που φέρουν το οικολογικό σήμα της ΕΕ [η τυπική περιεκτικότητα σε TiO_2 είναι 3-30 % κατά βάρος (κ.β.) σε χρώματα και βερνίκια και έως 65 % σε πάστες χρωματισμού)]. Σε άλλα οικολογικά σήματα ISO 14024 τύπου I στην Ένωση παρέχεται ήδη παρέκκλιση ως προς τη χρήση του TiO_2, ανεξάρτητα από τη συγκέντρωση, σε υγρά χρώματα και βερνίκια που δεν φέρουν τον κωδικό επικινδυνότητας H351.

([1]) ΕΕ L 27 της 30.1.2010, σ. 1.

([2]) Απόφαση 2014/312/ΕΕ της Επιτροπής περί καθορισμού των οικολογικών κριτηρίων απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ σε χρώματα και βερνίκια εσωτερικών και εξωτερικών χώρων (ΕΕ L 164 της 3.6.2014, σ. 45).

([3]) Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την επανεξέταση της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 122/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, περί της εκούσιας συμμετοχής οργανισμών σε κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS) και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 66/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με το οικολογικό σήμα της ΕΕ (EU Ecolabel) [COM(2017) 355 final].

([4]) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2020/217 της Επιτροπής της 4ης Οκτωβρίου 2019 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, με σκοπό την προσαρμογή του στην τεχνική και επιστημονική πρόοδο, και για τη διόρθωση του εν λόγω κανονισμού (ΕΕ L 44 της 18.2.2020, σ. 1).

(7) Το TiO_2 είναι χρωστική με υψηλές επιδόσεις σε σύγκριση με όλες τις υπόλοιπες γνωστές εναλλακτικές λόγω της υψηλής φωτεινότητας και του υψηλού δείκτη διάθλασης. Προκειμένου να εξασφαλιστεί μια δεδομένη αδιαφάνεια σε ένα επίχρισμα, τα χρώματα και τα βερνίκια με εναλλακτικές χρωστικές, όπως το οξείδιο του ζιρκονίου, το οξείδιο του ψευδαργύρου, το θειικό βάριο ή ο θειικός ψευδάργυρος, αυτά θα πρέπει να προστεθούν σε υψηλότερη περιεκτικότητα στις χρωστικές ή να χρησιμοποιούνται επικαλύψεις μεγαλύτερης πυκνότητας, γεγονός που συνεπάγεται μεγαλύτερο περιβαλλοντικό αντίκτυπο.

(8) Η αίτηση παρέκκλισης για τη χρήση του TiO_2 σε χρώματα και βερνίκια με το οικολογικό σήμα της ΕΕ θα πρέπει να αφορά μόνο μείγματα για τα οποία η παρουσία TiO_2 δεν συνεπάγεται τον χαρακτηρισμό του τελικού προϊόντος με τον κωδικό επικινδυνότητας H351. Ωστόσο, σύμφωνα με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2020/217, η ετικέτα της συσκευασίας των υγρών μειγμάτων που περιέχουν σε ποσοστό τουλάχιστον 1 % σωματίδια TiO_2 με αεροδυναμική διάμετρο ίση ή μικρότερη των 10 μm φέρει τη δήλωση EUH211: «Προσοχή! Κατά τον ψεκασμό μπορούν να σχηματιστούν επικίνδυνα εισπνεύσιμα σταγονίδια. Μην αναπνέετε το εκνέφωμα ή τα σταγονίδια.» όπως ορίζεται στο παράρτημα II μέρος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([5]).

(9) Τον Μάρτιο του 2020, στο πλαίσιο κοινής υποβολής στον κατάλογο ταξινόμησης και επισήμανσης που διαχειρίζεται ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων, το πρόσθετο χρωστικών TMP ταξινομήθηκε ως τοξικό για την αναπαραγωγή κατηγορίας 2, με τον σχετικό κωδικό επικινδυνότητας H361fd και τη δήλωση επικινδυνότητας «ύποπτο για πρόκληση βλάβης στη γονιμότητα ή στο έμβρυο». Το TMP δεν χρησιμοποιείται απευθείας από τους παραγωγούς χρωμάτων, μπορεί, ωστόσο, να περιέχεται στις χρωστικές, ως πρόσθετη ύλη, σε συγκέντρωση έως 1,0 % κ.β. χρωστικής (συνήθως έως 0,6 %). Οι χρωστικές που έχουν υποστεί κατεργασία με TMP δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται σε χρώματα και βερνίκια με το οικολογικό σήμα της ΕΕ εάν η συγκέντρωση του TMP στο χρώμα ή το βερνίκι υπερβαίνει το 0,010 % κ.β. Για να διευκολυνθεί η χρήση των χρωστικών που έχουν υποστεί κατεργασία με TMP, θα πρέπει να θεσπιστεί ρητή παρέκκλιση, ως προς την παρουσία του TMP, από τις απαιτήσεις του κριτηρίου 5α) «Γενικοί περιορισμοί που ισχύουν για ταξινομήσεις επικινδυνότητας και φράσεις κινδύνου» της απόφασης 2014/312/ΕΕ.

(10) Βάσει των πληροφοριών που παρασχέθηκαν από ενδιαφερόμενους φορείς του κλάδου, μέλη του Συμβουλίου Οικολογικής Σήμανσης της ΕΕ και κατόχους άδειας για το οικολογικό σήμα της ΕΕ, οι χρωστικές υφίστανται κατεργασία με TMP προκειμένου να βελτιωθεί η ρευστότητά τους κατά τη δοσολογία και να βελτιωθεί η διασπορά κατά την ανάμειξη. Οι χρωστικές που έχουν υποστεί κατεργασία με TMP εμφανίζουν καλύτερη διασπορά και χαμηλότερους χρόνους ανάμειξης (εκτιμώμενη μείωση κατά 30 %), με αποτέλεσμα εξοικονόμηση ενέργειας και υψηλότερη παραγωγικότητα μονάδων παραγωγής. Επί του παρόντος δεν υπάρχουν γνωστές εναλλακτικές που να προσφέρουν τα ίδια οφέλη ως προς τη ρευστότητα και τη διασπορά που προκύπτουν από τη χρήση του TMP. Υπολογίζεται ότι οι εργασίες έρευνας και ανάπτυξης για την ανεύρεση άλλων, ακίνδυνων ή λιγότερο επικίνδυνων, εναλλακτικών λύσεων αντί του TMP θα χρειάζονταν τουλάχιστον δύο έτη, χωρίς να είναι εγγυημένη η επιτυχία τους. Η συνεχιζόμενη χρήση χρωστικών που έχουν υποστεί κατεργασία με TMP σε χρώματα και βερνίκια επιτρέπεται ήδη για αρκετά άλλα οικολογικά σήματα ISO 14024 τύπου I στην Ένωση.

(11) Η ανάγκη θέσπισης παρεκκλίσεων για το TiO_2 και το TMP πέραν της περιόδου ισχύος της απόφασης 2014/312/ΕΕ θα πρέπει να αξιολογηθεί προσεκτικά κατά τη διαδικασία αναθεώρησης των σχετικών κριτηρίων. Εν τω μεταξύ, ο κλάδος προτρέπεται να αναπτύξει ασφαλέστερες εναλλακτικές λύσεις αντί των ουσιών αυτών.

(12) Για λόγους σαφήνειας, στο προσάρτημα του παραρτήματος της απόφασης 2014/312/ΕΕ, στο σημείο 1 iii), είναι αναγκαίο να αντικατασταθεί το όριο του 0,0200 % που προβλέπεται για την ουσία 2-μεθυλο-2H-ισοθειαζολόνη-3 (MIT), αριθ. CAS 2682-20-4 και αριθ. ΕΚ 220-239-6, με την τιμή 0,0015 %, προκειμένου να εναρμονιστεί το περιεχόμενο του κριτηρίου 5α) του εν λόγω παραρτήματος με τη 13η προσαρμογή στην τεχνική και επιστημονική πρόοδο (ΑΤΡ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 ([6]), η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1η Μαΐου 2020.

(13) Στο πλαίσιο της 13ης ΑΤΡ, το όριο συγκέντρωσης της MIT, η υπέρβαση του οποίου οδηγεί στην ταξινόμηση του μείγματος ως ευαισθητοποιητικού του δέρματος, κατηγορίας 1A, με τον σχετικό κωδικό επικινδυνότητας H317 και τη δήλωση επικινδυνότητας «Μπορεί να προκαλέσει αλλεργική δερματική αντίδραση», μειώθηκε πράγματι σε 0,0015 %. Το κριτήριο 5α) δεν επιτρέπει τον χαρακτηρισμό του τελικού χρώματος ή βερνικιού με οικολογικό σήμα της ΕΕ με τον κωδικό επικινδυνότητας H317, εκτός εάν ισχύει ρητή παρέκκλιση. Ως εκ τούτου, το όριο συγκέντρωσης του 0,0200 % που ορίζεται για την MIT στο προσάρτημα του παραρτήματος της απόφασης 2014/312/ΕΕ σχετικά με την απονομή του οικολογικού σήματος της ΕΕ έρχεται σε αντίθεση με τα ανωτέρω και θα πρέπει να αντικατασταθεί από το 0,0015 %.

([5]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, την τροποποίηση και την κατάργηση των οδηγιών 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 (ΕΕ L 353 της 31.12.2008, σ. 1).

([6]) Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1480 της Επιτροπής, της 4ης Οκτωβρίου 2018, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, με σκοπό την προσαρμογή του στην τεχνική και επιστημονική πρόοδο, και για τη διόρθωση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/776 της Επιτροπής (ΕΕ L 251 της 5.10.2018, σ. 1).

(14) Για λόγους σαφήνειας, στο προσάρτημα του παραρτήματος της απόφασης 2014/312/ΕΕ, στο σημείο 1 iii), είναι αναγκαίο να αντικατασταθεί το όριο του 0,0500 % που προβλέπεται για την ουσία 2-οκτυλ-2Η-ισοθειαζολόνη-3 (ΟΙΤ), αριθ. CAS 26530-20-1 και αριθ. ΕΚ 247-761-7, με την τιμή 0,0015 %, προκειμένου να εναρμονιστεί το περιεχόμενο του κριτηρίου 5α) του εν λόγω παραρτήματος με τη 15η προσαρμογή στην τεχνική και επιστημονική πρόοδο (ΑΤΡ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1272/2008, η οποία προβλέπεται να τεθεί σε ισχύ την 1η Μαρτίου 2022.

(15) Στο πλαίσιο της 15ης ΑΤΡ, το όριο συγκέντρωσης της ΟΙΤ, η υπέρβαση του οποίου οδηγεί στην ταξινόμηση του μείγματος ως ευαισθητοποιητικού του δέρματος, κατηγορίας 1Α, με τον σχετικό κωδικό επικινδυνότητας Η317 και τη δήλωση επικινδυνότητας «Μπορεί να προκαλέσει αλλεργική δερματική αντίδραση», πρόκειται να μειωθεί σε 0,0015 %. Το κριτήριο 5α) δεν επιτρέπει τον χαρακτηρισμό του τελικού χρώματος ή βερνικιού με οικολογικό σήμα της ΕΕ με τον κωδικό επικινδυνότητας Η317, εκτός εάν ισχύει ρητή παρέκκλιση. Ως εκ τούτου, το όριο συγκέντρωσης του 0,0500 % που ορίζεται για την ΟΙΤ στο προσάρτημα της απόφασης σχετικά με την απονομή του οικολογικού σήματος της ΕΕ θα έρχεται σε αντίθεση με τα ανωτέρω από την 1η Μαρτίου 2022 και θα πρέπει να αντικατασταθεί από το 0,0015 % από την ημερομηνία αυτή και εφεξής.

(16) Συνεπώς, η απόφαση 2014/312/ΕΕ θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

(17) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής που έχει συσταθεί βάσει του άρθρου 16 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 66/2010,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο μόνο

Το παράρτημα της απόφασης 2014/312/ΕΕ τροποποιείται σύμφωνα με το παράρτημα της παρούσας απόφασης.

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 22 Οκτωβρίου 2021.

Για την Επιτροπή
Virginijus SINKEVIČIUS
Μέλος της Επιτροπής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Το προσάρτημα του παραρτήματος της απόφασης 2014/312/ΕΕ τροποποιείται ως εξής:

1) η ενότητα με τίτλο «1. Συντηρητικά που προστίθενται στις χρωστικές, στα συνδετικά υλικά και στο τελικό προϊόν, iii) Επιτρεπόμενες συνολικές συγκεντρώσεις ουσιών και ενώσεων ισοθειαζολινόνης στο έτοιμο προς χρήση προϊόν» τροποποιείται ως εξής:

   α) το όριο του 0,0200 % για τη 2-μεθυλ-2Η-ισοθειαζολόνη-3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

   «2-μεθυλ-2Η-ισοθειαζολόνη-3: 0,0015 %»·

   β) το όριο του 0,0500 % για την 2-οκτυλ-2Η-ισοθειαζολόνη-3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

   «2-οκτυλ-2Η-ισοθειαζολόνη-3: 0,0500 % (έως τις 28 Φεβρουαρίου 2022)· 0,0015 % (από την 1η Μαρτίου 2022 και έπειτα)»·

2) στην ενότητα με τίτλο «5. Διάφορες λειτουργικές ουσίες γενικής εφαρμογής», το στοιχείο στ) (Χρωστικές) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Ομάδα ουσιών	Πεδίο εφαρμογής του περιορισμού και/ή της παρέκκλισης	Όρια συγκέντρωσης (κατά περίπτωση)	Εκτίμηση και εξακρίβωση
στ) Χρωστικές Περιπτώσεις εφαρμογής: Όλα τα προϊόντα	Περιορισμός: Χρωστικές που περιέχουν μέταλλα χρησιμοποιούνται μόνο εάν προκύπτει από εργαστηριακές δοκιμές της χρωστικής ότι η μεταλλική χρωμοφόρος ομάδα είναι δεσμευμένη μέσα σε κρυσταλλικό πλέγμα και αδιάλυτη. Παρέκκλιση: Ισχύει παρέκκλιση για τη χρήση των ακόλουθων χρωστικών που περιέχουν μέταλλα: — θειικό βάριο — αντιμόνιο-νικέλιο μέσα σε αδιάλυτο πλέγμα TiO_2 — γαλάζιος σπινέλιος αργιλικού κοβαλτίου — γαλαζοπράσινος σπινέλιος χρωμιώδους κοβαλτίου	άνευ αντικειμένου	Εξακρίβωση: Αποτελέσματα δοκιμών που καταδεικνύουν ότι η χρωμοφόρος ομάδα της χρωστικής είναι δεσμευμένη μέσα σε κρυσταλλικό πλέγμα και αδιάλυτη. Μέθοδος δοκιμών: DIN 53770-1 ή ισοδύναμη
	Παρέκκλιση από το κριτήριο 5α): Carc. Cat. 2, H351 (διά της εισπνοής): — Μόνο για το διοξείδιο του τιτανίου (TiO_2), και μόνο στις περιπτώσεις όπου η παρουσία TiO_2 δεν οδηγεί στην ταξινόμηση ως Carc. 2, H351 για το χρώμα ή το βερνίκι στα οποία πρόκειται να απονεμηθεί το σήμα	άνευ αντικειμένου	Εξακρίβωση: Ο αιτών αποδεικνύει ότι τόσο ο ίδιος όσο και ο προμηθευτής TiO_2 διαθέτουν συστήματα για την ελαχιστοποίηση της έκθεσης των εργαζομένων σε ξηρή σκόνη TiO_2 στον χώρο εργασίας (π.χ. κλειστά συστήματα δοσολογίας, αεριζόμενοι χώροι δοσολογίας και ανάμειξης, μέσα ατομικής προστασίας).
	Παρέκκλιση από το κριτήριο 5α): Repr. Cat. 2, H361fd: — Για το τριμεθυλοπροπάνιο (TMP), και μόνο όταν χρησιμοποιείται ως πρόσθετη ύλη σε χρωστικές	0,50 %	Εξακρίβωση: Ο προμηθευτής χρωστικών δηλώνει ότι η περιεκτικότητα σε TMP δεν υπερβαίνει το 0,50 % κ.β. χρωστικής.»